

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระดับใดต่างมีการตื่นตัวในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายทางการศึกษา และที่สำคัญคือเป็นการพัฒนาด้านการเรียนการสอนของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อไปยังผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น

ในงานวิจัยนี้เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ หนึ่ง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน สอง เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

2.1 การวิจัยในชั้นเรียน

สายบุญ (2546) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนเรื่อง Tenses ด้วยวิธีการสอนแบบเดิมและการสอนแบบใช้สื่อทัศนูปกรณ์ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาเครื่องกลวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มแรกเป็นกลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มทดลองสอนโดยใช้อุปกรณ์สื่อทัศนูปกรณ์ ระยะเวลาในการสอนใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง หลังจากนั้นได้ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบหาค่า t (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ของคะแนนสอบของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิมและวิธีการสอนแบบใช้อุปกรณ์สื่อทัศนูปกรณ์มีความแตกต่างกัน ณ ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าการสอนแบบใช้สื่อทัศนูปกรณ์ได้ผลดีกว่าการสอนแบบเดิม

แพรวไพลิน (2550) ได้การวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง การแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดส่งงานรายวิชาเศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนปัญญาวัดใหม่ ชั้นปีที่ 2 ห้อง 7 จำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยการสังเกต สอบถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของการขาดส่งงาน และคิดค้นวิธีการสอนหรือกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถจะแก้ปัญหาแต่ละสาเหตุได้ เพื่อนำไปสร้างเป็น

นวัตกรรม/วิธีการที่เหมาะสม หลังจากนั้นทดลองใช้นวัตกรรมกับการเรียนการสอน ใน 2 สัปดาห์ เพื่อทดสอบและแก้ไข แล้วนำไปใช้ไปอีก 2 สัปดาห์ต่อไป ผลการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนทำให้ลดปัญหานักเรียนขาดการส่งงานได้ตามค่าเป้าหมายที่ได้วางไว้

มานัส (2552) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน แบบใช้นวัตกรรมและวิธีการสอนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ในวิชาฟิสิกส์ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี เพื่อหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมชุดทดลองการเคลื่อนที่ของวัตถุในแนวตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นกับการเรียนแบบปกติ และเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อนวัตกรรมที่สร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือกลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการสอนโดยใช้นวัตกรรมจำนวน 30 คน และกลุ่มที่ 2 ใช้วิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 30 คน ซึ่งนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลการเรียนใกล้เคียงกัน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการเรียนการสอนแบบใช้นวัตกรรมกลุ่มที่ 1 เท่ากับ 17.63 ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบที่ได้จากคะแนนสอบกลุ่มที่ 2 ที่มีการเรียนการสอนแบบปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.63 หลังจากนั้นได้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนกลุ่มใดดีกว่ากันมีประสิทธิภาพสูงกว่ากัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยใช้สถิติทดสอบ Z - test พบว่า การเรียนการสอนแบบใช้นวัตกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ และนวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงร้อยละ 70

ศิริชัย (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ในสภาพแวดล้อมแบบอีเลิร์นนิ่งผ่านโปรแกรม Moodle โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์และทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2 แบบคือ 1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของแต่ละบทเรียน 2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนบทเรียนทั้งสองประเภทไปแล้ว ในการศึกษาได้ทำการศึกษามบทเรียน 2 ทบคือเรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และเรื่องเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง ทั้งรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 2 ทบ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยของบทเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนทุกเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปอิเล็กทรอนิกส์

2.2 วิธีการสอนในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ลายอง (2552) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ด้วยชุดข่าวเศรษฐกิจ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมชุดข่าวเศรษฐกิจเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค 1 รวมทั้งเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่เรียนแบบร่วมมือโดยการให้ชุดข่าวเศรษฐกิจ และศึกษาความพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาสาขาวิชาบัญชี คณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 และนักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 13 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยได้จัดทำชุดข่าวเศรษฐกิจโดยรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอน เช่น สถานการณ์เงินเฟ้อ การลดค่าเงิน การส่งออก นโยบายการค้าระหว่างประเทศ ผู้วิจัยให้ชุดข่าวแก่นักศึกษาแต่ละกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4 - 5 คนช่วยกันวิเคราะห์และทำกรณีศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าการสอนแบบความร่วมมือ ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมดีขึ้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งในด้านความรับผิดชอบ กิจกรรมกลุ่ม ความสนใจทำกิจกรรม การยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน และการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม

ศิริพร (2552) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนวิชาระบบบัญชีสหกรณ์โดยเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมของนักศึกษา กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 127 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็นตัวแปรต้น คือ รูปแบบการสอนแบบการร่วมมือกันเรียนรู้ ตัวแปรตามได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาระบบบัญชีสหกรณ์ของนักศึกษา และการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Paired Simple t - test

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเมินจากคะแนนสอบกลางภาคของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยรวม 64.55 คะแนน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเมินจากคะแนนสอบปลายภาคหลังจากมีการทำกิจกรรมการเรียนร่วมกันตามรูปแบบการสอนแบบการร่วมมือกันเรียนรู้ ทำให้มีคะแนนเฉลี่ยรวม 69.01 คะแนน และจากผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสอบกลางภาคและปลายภาคของนักศึกษามีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยคะแนนสอบปลายภาคสูงกว่ากลางภาค 4.46 คะแนน

จากผลการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ขอสรุปถึงความแตกต่างของงานวิจัยแต่ละชิ้นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

	สายปัญญา	แพรว ไพลิน	มานัส	ศิริชัย	ลำยอง	ศิริพร
เครื่องมือการวิจัย	ใช้สื่อการสอนที่แตกต่าง	สร้างนวัตกรรมการสอน	สร้างนวัตกรรมสอน	สร้างสื่อการเรียน	สร้างชุดข่าวเศรษฐกิจ	วิธีการสอนแบบร่วมมือ
ระดับการศึกษาของผู้เรียน	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2	มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4	ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	ปริญญาตรีชั้นปีที่ 1	ปริญญาตรีชั้นปีที่ 3
เทคนิคการทดสอบ	t - test		Z - test	Paired Samples t - test		Paired Samples t - test
จำนวนตัวอย่าง	2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน	30 คน	2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน	กลุ่มที่1 33 คน กลุ่มที่2 37 คน	33 คน	127 คน
ผลการศึกษา	สอนแบบ สโตนัทศานุ ปกรณ์ ได้ผล ดีกว่า	นวัตกรรมลด ปัญหา การไม่ส่ง การบ้าน ได้	ใช้นวัตกรรม ได้ผล ดีกว่า	เรียนด้วย หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ คะแนน เฉลี่ยสูง กว่า บทเรียน สำเร็จรูป อิเล็กทรอนิกส์	นักศึกษา มีส่วนร่วม ทำ กิจกรรม มากขึ้น	วิธีการ สอนแบบ ร่วมมือ นักศึกษา มีผลการ เรียนดีขึ้น

จากการวิจัยในชั้นเรียนมีทั้งการศึกษาที่ผู้สอนสร้างนวัตกรรม และการสร้างกิจกรรม สื่อการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุด ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจากผลการศึกษาที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงในตารางที่ 1 การใช้นวัตกรรม การใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้นโดยเปรียบเทียบ

สำหรับงานวิจัยในชั้นเรียนเรื่องนี้มีความแตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมา เช่น การใช้เครื่องมือในการวิจัยคือการให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเสริมจากการเรียนการสอนปกติทั้งสองกลุ่ม ตัวอย่าง แต่ละกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทำกิจกรรมที่แตกต่างกัน กลุ่มที่ 1 ตั้งคำถามพร้อมเฉลยด้วยตนเอง กลุ่มที่ 2 ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม และเทคนิคที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ t-test และใช้ Least Square เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเปรียบเทียบกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาว่าวิธีการเรียนหรือกิจกรรมเสริมที่ต่างกันทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่เพียงใด